

Schröder – osvětlení katedrály sv. Sávy v Bělehradě

Irena Pelikánová, Artechnic – Schröder a. s.

Úvod

Pobočka firmy Schröder v Srbsku dokončila jeden z nejambicióznějších projektů osvětlení v zemi: osvětlení známé pravoslavné katedrály sv. Sávy.

Katedrála sv. Sávy je jedním z největších pravoslavných kostelů na světě. Výš-

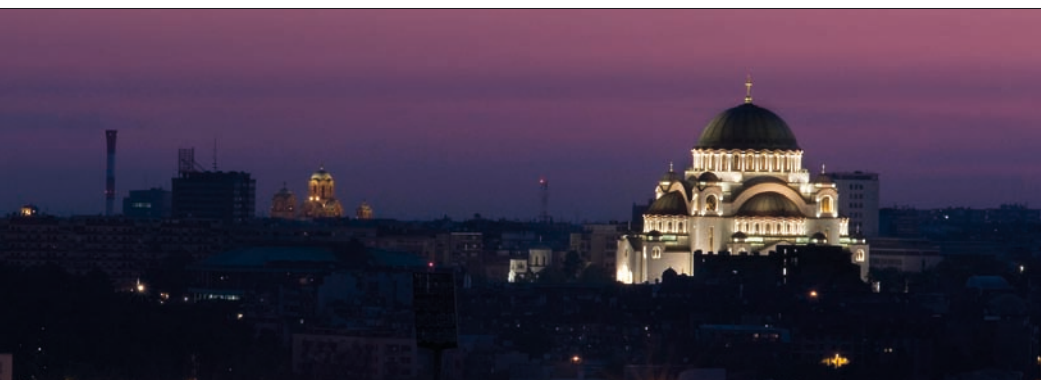
Vodotěsný světlořet Corus s krytím optické i elektrické části IP66 lze osadit světelnými zdroji do 150 W. Tento světlořet je vhodný k architektonickému osvětlení, speciálně k osvětlení fasád budov a jednotlivých ozdobných prvků či soch na budovách jak zdola, tak i shora. Pro standardní polohu svítidla – opticko-

slitiny hliníku a optického krytu zhotoveného z tvrzeného skla.

Zemní světlořet Terra Midi

Dokonale bílá mramorová fasáda je zvýrazněna zemními svítidly Terra s vysokým stupněm krytí a mechanickou robustností zaručující velkou odolnost proti působení přecházejících osob.

Řada svítidel Terra zahrnuje dva modely: Terra Maxi a Terra Midi. Světlořety obou verzí určené k zapuštění do země lze osadit světelnými zdroji do 150 W. Široké možnosti distribuce světla, zajištěné množstvím různých typů reflektorů, vyhoví i těm nejnáročnějším požadavkům. Svítidla Terra dotvářejí noční atmosféru, kdy osvětlují koruny stromů, fasády, architektonické prvky apod. Předřadník a optická část svítidla jsou umístěny v jednoduchém pouzdru z kvalitní tlakově lité slitiny hliníku, které je zakončeno optickým krytem. Ten je vyroben z tvrzeného skla o tloušťce 19 mm, vysoce odolného proti zatížení přecházejícími lidmi či přejíždějícími vozidly. Světlořet Terra může být natočen požadovaným směrem i po instalaci do země. Dvojitě těsnění zaru-

Obr. 1. Katedrála sv. Sávy je nyní dominantou tyčící se na obzoru města Bělehrad

ka jejího dómu je 70 m a katedrála se rozkládá na ploše 3 500 m².

Park svatého Sávy v okolí katedrály byl svítidly Schröder (Alura a Mysterieuse) osvětlen již v roce 2003, v roce 2008 se architektonického osvětlení dočkala i samotná katedrála. Ta nyní právě díky novému velkému osvětlení vévodí bělehradskému panoramatu.

kým krytem nahoru – byl skleněný kryt svítidla speciálně vytvořen tak, aby do něj nevnikala dešťová voda a nečistoty. Svítidlo se skládá z těla vyrobeného ze

Osvětlení katedrály

Osvětlení katedrály naprosto respektuje formu a funkci architektonických prvků a zároveň zvýrazňuje charakteristické prvky, jako jsou rozety či mozaiky. Pro dosažení nejlepšího světelného efektu muselo být nainstalováno celkem 1 200 světlořetů.

Světlořet Corus

Více než 300 světlořetů Corus bylo pro svou diskrétnost a kompaktnost použito k osvětlení hlavních částí stavby.

Obr. 2. Osvětlení katedrály zcela změnilo ráz noční krajiny Bělehradu

Obr. 3. Svítidla použitá k slavnostnímu osvětlení katedrály sv. Sávy:
a) ART004, b) Corus, c) Focal, d) Neos,
e) Noctis Linea, f) Terra Midi

Obr. 4. Světlomet české výroby ART004 osvětluje několik částí chrámu

čuje stupeň krytí optické i elektrické části IP67.

Světlomet Focal

Clonou vybavené světlometry Focal osvětlují dóm, zatímco model vybavený tubusem, který zužuje vyzařovaný světelný tok, podtrhuje půvab chrámových skel na vstupní části katedrály.

Vodotěsný světlomet Focal má krytí optické i elektrické části IP66 a lze jej osadit světelnými zdroji do 150 W. Svítidlo je vhodné k osvětlování architektonických prvků a fasád. Nabízí široký výběr různých distribucí světla (maximum svítivosti od 300 do 32 000 cd/klm). Instalace svítidla je díky nastavitelnému hliníkovému držáku velmi snadná a flexibilní. Velký výběr doplňků, jako je např. ochranná mřížka, žaluzie, tubus, clonící štítek či refraktory, dovoluje tvarovat a směřovat světelný tok požadovaným směrem.

Úspěšný český světlomet ART004

Celkem 94 světlometů ART004, které byly vyvinuty a vyrábějí se v České republice, osvětluje chrámová skla celé katedrály, vstupní oblouky, medailony na fasádě polygonální oltářní části chrámu i kříž umístěný na střeše dómu. K osvětlení byly

použity typy s 35W a 70W výbojkami CDM-R. Flexibilita použitých světelných zdrojů umožňuje osvětlovat nejen detailní části architektury, ale i rozměrné plochy objektů. Svítidlo však lze osadit i světelnými diodami (LED), a tudíž i dynamicky měnit barvy vyzařovaného světelného svazku. Díky velké oblibě světlometu u nás i v zahraničí se společnost Artechnic – Schröder rozhodla pro jeho inovaci a již brzy se na trhu objeví nový typ: ART005.

Více než 450 dalších světlometů, vybavených diodami LED, je připraveno k osvětlení při slavnostních příležitostech. Dalšími svítidly Schröder, která osvětlují chrám, jsou Noctis Linea, Olympia či Neos 2.

Významná reference

Obyvatelé Bělehradu jsou novým osvětlením katedrály nadšeni. Osvětlení totiž odhaluje krásy neobyzantské architektury, a dává

Obr. 5. Detail chrámových oken a kříže na dómu katedrály osvětlených světlometem ART004

tak velkolepé stavbě v městském prostředí vyniknout jako klenotu.

Osvětlení katedrály sv. Sávy ukazuje, jak mnohostranné je použití širokého sortimentu světlometů Schröder. Každý model je flexibilní a umožňuje vytvořit pozoruhodné a správné osvětlení. ☒